

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 7 Ιουλίου 1982

Αριθ. Γνωμ. 13

Προς

το Υπουργείο Δικαιοσύνης

Δ/νση Προσωπικού

Τμήμα Διοικ. Προσωπικού

Σε απάντηση του τεθέντος σε ημάς ερωτήματος εάν σε κάθε ιατροδικαστική έκθεση που συντάσσεται κατόπιν παραγγελίας των Δικαστικών, Εισαγγελικών και Ανακριτικών Αρχών, θα πρέπει επ' αυτής να καταχωρείται και έκθεση εγχειρίσεως υπό του συντάσσοντος ταύτην ιατροδικαστού προς την διατάξασαν Αρχήν, έχομε την τιμή να σας αναφέρωμε τα ακόλουθα:

Όπως προκύπτει από τις συνδεδυασμένες διατάξεις των άρθρων 1 του Νόμου ΓΧΠ/1910, του εις εκτέλεση του Νόμου τούτου εκδοθέντος Β.Δ. της 8/17.5.1910, ως τούτο ετροποποιήθη δια του από 31.10.1910 ομοίου και του άρθρου 1 του Νόμου 705/43, οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες Αθηνών και Πειραιώς αποτελούν ειάστη ιδίαν Αρχήν, υπαγομένην απ' ευθείας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, έχουσαι ως έργον την εκτέλεση, δια των εις αυτές υπηρετούντων ιατροδικαστών, των παραγγελλομένων υπό του Εισαγγελέως, των ανακριτικών υπαλλήλων αλλά και γενικώτερον των δικαστικών αρχών επί ποινικών υποθέσεων ιατροδικαστικών πράξεων. Οι ιατροδικαστικές αυτές επί ποινικών υποθέσεων πράξεις, ουδέν άλλο είναι ειμή πραγματογνωμοσύνες, η ενέργεια των οποίων διεφυλάχθη υπό του άρθρου 184 ΚΠΔ. (βλ. υπ' αριθ. 4/1982 γνωμοδότηση Εισαγγελέως Αρείου Πάγου κ. Κων. Φαφούτη Ποιν. Χρ. ΛΒ/441). Ως πραγματογνωμοσύνες χαρακτηρίζονται και υπό του καθηγητού της Ιατροδικαστικής κ. Α. Κουπσελίνη και του επιμελητού κ. Μ. Μιχαλοδημητράκη (βλ. Μελ. Π. Χρ. ΛΑ/401). Κατά το άρθρο τούτο (184) η ενέργεια πραγμα-

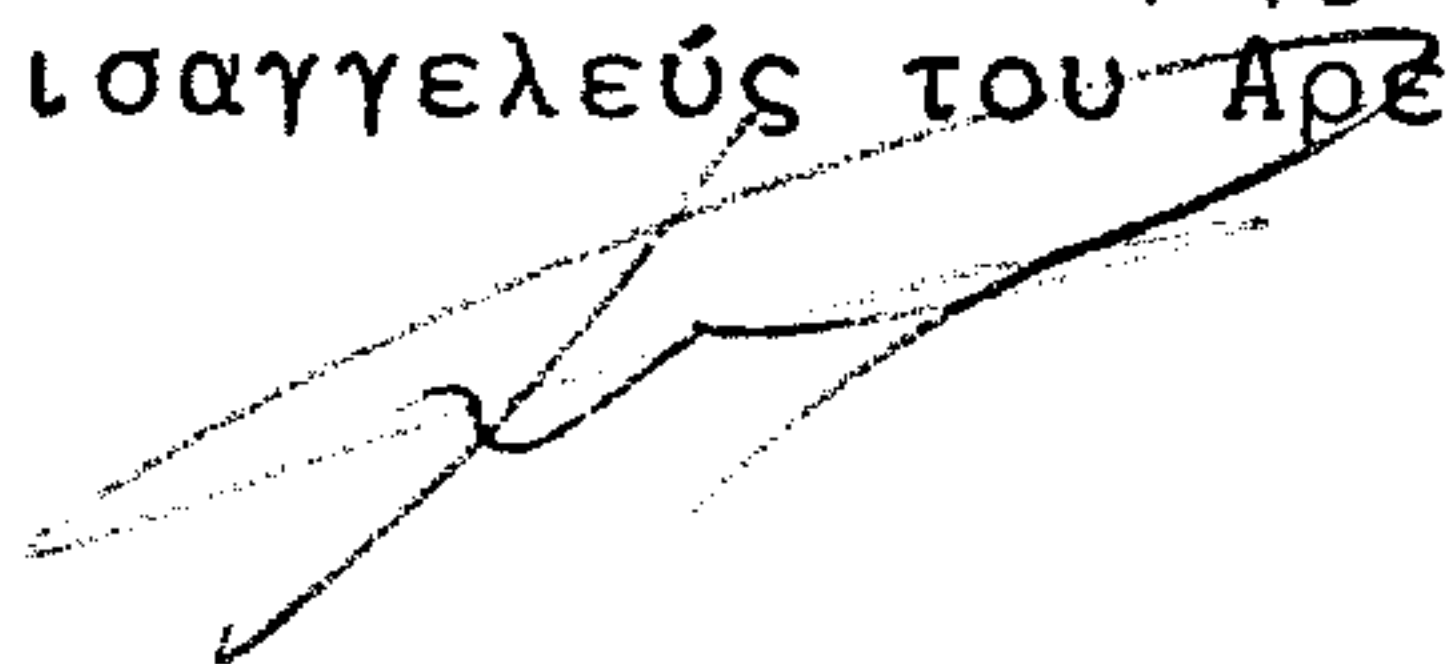
τογνωμοσύνης ανατίθεται κατά πρώτον λόγον σε εργαστήρια που ιδρύθηκαν ειδικά από τον νόμο. Στην έννοια των εργαστηρίων τούτων περιλαμβάνονται αναμφισβήτητα, και οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες (α.14 Ν.705/43) οι οποίες δια των παρ'αυταίς υπηρετούντων ιατροδικαστών εκτελούν τις παραγγελίες των ως άνω Αρχών (βλ.Μπουρόπουλος Ερμ.ΚΠΔ. εκδ.Β' υπ'άρθρο 184 σελ.260). Εάν δεν υπάρχουν τέτοια εργαστήρια, ή υπάρχουν μεν πλήν όμως, δεν είναι δυνατή η ενέργεια παραματογνωμοσύνης, τότε διορίζονται παραματογνώμονες εκ των εγγεγραμμένων εις τον υπό του άρθρου 185 ΚΠΔ. προβλεπόμενον πίνακα.

Εξ άλλου κατά το άρθρο 198 εδ.α του αυτού ΚΠΔ. η γνωμοδότηση των παραματογνώμωνων εγχειρίζεται εις τον διορίσαντα αυτού ανακριτικόν υπάλληλον ή το δικαστήριον, συντάσσομένης εκθέσεως ή γινομένης μνείας στα πρακτικά της συνεδριάσεως. Εάν δεν τηρηθεί η διαδικασία αυτή τότε η γνωμοδότηση είναι άκυρος (ΑΠ.225/1972 Π.Χρ.ΚΒ/466).

Εκ πάντων των ανωτέρω, θα ηδύνατο τις εκ πρώτης όψεως, να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι εφ'όσον και οι ιατροδικαστικές πράξεις είναι παραματογνωμοσύνες, θα πρέπει και αυτές να εγχειρίζονται υπό του συντάσσοντος στην διατάξασα Αρχήν και να συντάσσεται έκθεση εγχειρίσεως. Μία τέτοια όμως άποψη δεν θα ήταν ορθή, διότι το άρθρο 198 του ΚΠΔ. αναφέρεται μόνον στις παραματογνωμοσύνες που διενεργούνται κατά τα άρθρα 183-200 του αυτού ΚΠΔ. δια διορισμού των παραματογνώμωνων υπό των ως άνω Αρχών, και όχι στις παραματογνωμοσύνες που ενεργούνται ειδικώς στα υπό του Νόμου καθιδρυθέντα εργαστήρια, όπως είναι, ως ανωτέρω ελέχθη, η Ιατροδικαστική υπηρεσία, δι'ο και η γνωμοδότηση δύναται να διαβιβασθεί υπηρεσιακώς προς τον παραγγείλαντα, χωρίς να είναι αναγκαία η εγχείρηση και η σύνταξη εκθέσεως εγχειρίσεως (βλ.243/1980 Εφ. Αθ. Π.Χρ.Π/356, πρβλ.δε και ΑΠ.8/1964 Π.Χρ.ΙΔ/168, ΑΠ.140/53 Π.Χρ. Γ/317). Τούτ'αυτό δέχεται εμμέσως πλην σαφώς και η ανωτέρω υπ'αριθ. 4/1982 γνωμοδότηση του Εισαγγελέως Αρείου Πάγου κ.Φαφούτη, όστις σε συναφές θέμα λέγει ότι οι ιατροδικαστικές πράξεις επί ποινικών υπο-

θέσεων, δέον να "διαβιβάζονται" στην παραγγείλασαν Δικαστικήν Αρχήν, εξ ου συνάγεται ότι δεν θεωρεί αναγκαίαν την "εγχείρηση" και αποκλείει κατά το μάλλον και ήττον την σύνταξη εκθέσεως εγχειρίσεως. Πέραν όμως του ότι, κατά τη γνώμη μας, δεν είναι αναγκαία η έκθεση εγχειρίσεως της ιατροδικαστικής πράξεως, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα, το μέτρον τούτο δια τους ιατροδικαστές είναι λίαν επαχθές διότι με τις δεκάδες ιατροδικαστικών εξετάσεων που πραγματοποιούνται καθ'εκάστην, θα έπρεπε ο ιατροδικαστής αφού περαιώσει το λίαν επίπονον έργο του της εξέτασεως, να τρέχει κατά το κοινώς λεγόμενον ασθμένων στα γραφεία της παραγγειλάσης αρχής και δη αυτοπροσώπως να εγχειρίσει την ιατροδικαστική πράξη, πράγμα το οποίον θα απέβαινε εις βάρος και της ομαλής λειτουργίας της υπηρεσίας αλλά και της επιστημονικής αποδόσεως του ιατροδικαστού και ως λίαν προσέφυώς παρατηρεί ο καθηγητής της Ιατροδικαστικής κ. Κουτσελίνης (βλ. ενθ' ανωτέρω) παρήλθε η εποχή που ο ιατροδικαστής δεν ήταν παρά μόνο ο "γιατρός της Αστυνομίας" ή " της Εισαγγελίας" και που αποκτούσε το δικαίωμα να υπηρετεί τη Δικαιοσύνη του Κράτους, ύστερα από απλό "διορισμό". Ο ιατροδικαστής σήμερα είναι μόνον γιατρός που για λογαριασμό της Δικαιοσύνης χρησιμοποιεί την επιστήμη του μέσα στα ειδικά εργαστήρια για να "ψάξει", να "βρεί", "να αξιολογήσει!" ότι ακριβώς δεν είναι δυνατόν να επιχειρήσει, λόγω ελλείψεως ειδικών γνώσεων, η Αστυνομική και Δικαστική έρευνα και η αυτοπρόσωπος μετάβασή του στην παραγγείλασα αρχή να εγχειρίσει την ιατροδικαστική πράξη, ουδένα σκοπό εξυπηρετεί αφού ως υπεύθυνος δημοσία και ανεξάρτητος υπηρεσία δύναται να αποστείλει ταύτην υπηρεσιακώς στην εν λόγω Αρχήν.-

Μετά τιμής
Ο Αντεισαγγελεύς του Αρείου Πάγου

Δημήτριος Βλάχος